

І. М. МЯГКИЙ*

ВИСТАВКА ДОКУМЕНТІВ НАЦІОНАЛЬНОГО АРХІВНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ ДО ДНЯ СОБОРНІСТІ УКРАЇНИ

22 січня 2010 року в Центральному державному кінофотофоноархіві ім. Г. С. Пшеничного з нагоди відзначення 91-ї річниці проголошення Акта Злуки відбулося відкриття виставки документів Національного архівного фонду України “До Дня Соборності України”.

Експозиція налічувала понад 40 документів періоду Української національної революції 1917–1921 рр. з фондів провідних архівів України: Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України та Центрального державного кінофотофоноархіву ім. Г. С. Пшеничного. Різноманітні за характером архівні документи красномовно свідчили про складний як за формами, так і за динамікою процес українського державотворення. Загалом же матеріали експозиції охоплювали політичні події в Україні та за її межами у часовому проміжку від падіння самодержавства в Російській імперії до проголошення 22 січня 1919 р. Універсалу Директорії про Акт злуки Української Народної Республіки і Західно-Української Народної Республіки.

Документи з фондів Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України висвітлили національні та державотворчі тенденції Української національної революції. Йдеться насамперед про створення і діяльність першого національного парламенту – Центральної Ради та першого уряду – Генерального Секретаріату, проголошення самостійної і незалежної Української Народної Республіки (IV Універсал Центральної Ради), боротьбу молодого держави України за вихід на міжнародну арену (телеграма української мирної делегації в Бресті, яка була надіслана Центральній Раді та всьому українському народові про підписання мирної угоди з країнами Троїстого союзу). Ці тематичні підрозділи наповнені відповідними документами 1917–1919 рр. Найважливіші серед них – Універсали Центральної Ради, Закони Української Народної Республіки (Закон про утворення народної міліції, тимчасовий Земельний закон), постанови та звернення українського уряду та з’їздів громадських установ (Постанова I та Генерального Секретаріату), дипломатичні документи (копія протоколу таємної угоди УНР з Австро-Угорщиною про утворення з Галичини та Буковини окремого коронного краю у складі Австро-Угорської імперії), особисті документи членів уряду (посвідчення члена Генерального Секретаріату Симона

* *Мякий Ігор Миколайович* – провідний спеціаліст Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України.

Мітинг на Софійській площі з нагоди проголошення Акта злуки ЗУНР і УНР.
Київ, 22 січня 1919 р.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. об. 0-183079

Представники Директорії вітають делегацію ЗУНР перед проголошенням
Акту злуки ЗУНР і УНР. Зліва направо: Л.Бачинський, С.Петлюра, В. Винниченко.
Київ, 22 січня 1919 р.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. об. 2-153971

Петлюри), листування видатних державних і політичних діячів та інформаційні повідомлення преси того часу.

Про прагнення українських земель до об'єднання в єдину соборну незалежну державу свідчать, зокрема, Звернення Президії Національної Ради і Ради Державних Секретарів ЗУНР до Директорії УНР про затвердження договору про злуку, Ухвала Української Національної Ради про злуку Західно-Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою, Універсал Директорії про злуку Української Народної Республіки і Західно-Української Народної Республіки ("Акт про злуку"), інформація Українського телеграфного агентства у газеті "Республіка" про святкування на Софійському майдані у Києві проголошення Акта злуки 22 січня 1919 р.

Фотодокументи Центрального державного кінофотофоноархіву ім. Г. С. Пшеничного щодо проголошення Акта злуки представлені насамперед знімками державних і політичних діячів періоду українських національно-визвольних змагань, знімками, що зафіксували окремі моменти боротьби за нашу незалежність. Особливий інтерес викликають, зокрема, фото: "Представники Директорії вітають делегацію ЗУНР перед проголошенням Акта злуки УНР і ЗУНР. Серед присутніх С. Петлюра, В. Винниченко, Л. Бачинський, Київ, 22 січня 1919 р.", "Мітинг на Софійському майдані з нагоди проголошення Акта злуки за присутності президента ЗУНР Є. Петрушевича та керівників центральних державних установ УНР, Київ, 22 січня 1919 р."